

Visie- NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Programma Innovatieve Overheidsopdrachten

1. Situering

De Vlaamse Regering heeft recent het N-project 'innovatie voor een toekomst gericht transversaal beleid' gelanceerd¹. Hoofddoel van het project is om voor een aantal prioritaire transitiedomeinen pilootprojecten op te starten die als 'experimenteerruimte' fungeren om vraaggedreven innovatie-instrumenten, en in het bijzonder 'innovatief aanbesteden en overheidsopdrachten voor innovatie' verder uit te werken en te optimaliseren.

Het project ging op 1 juli 2016 van start en maakt deel uit van de doelstelling duurzame en innovatieve overheidsopdrachten van het Vlaams Plan Overheidsopdrachten dat in januari 2016 door de Vlaamse Regering² werd gelanceerd. Als eerste stap wordt een plan van aanpak uitgewerkt voortbouwend op de ervaringen van het departement EWI en van IWT inzake innovatieve overheidsopdrachten.

We spreken voortaan van het 'Programma Innovatieve Overheidsopdrachten', dit sluit aan bij de terminologie van het Vlaams Plan Overheidsopdrachten en geeft meteen ook aan dat we naar een portfolio van projecten en acties toe werken.

2. Plan van Aanpak

Het plan van aanpak beschrijft wat innovatieve overheidsopdrachten zijn, wat het belang en het potentiële voordeel ervan is en hoe we dit instrument in de Vlaamse Overheid meer strategisch en structureel willen gaan inzetten.

De projectleider heeft het plan van aanpak voorbereid in nauwe samenwerking met het departement EWI, het departement Kanselarij en Bestuur, het agentschap Innoveren en Ondernemen en het Facilitair Bedrijf. Het plan van aanpak werd afgetoetst met het Vlaams Samenwerkingsforum Overheidsopdrachten waarin een aantal interne en externe stakeholders

¹ VR 2016 2503 DOC.0298 en VR 2016 1706 DOC.0642

² VR 2016 2901 DOC.006/2ter – Vlaams Plan Overheidsopdrachten

vertegenwoordigd zijn. Het plan van aanpak reikt een kader aan voor de uitvoering van het programma. Het heeft een dynamisch karakter en zal verder evolueren en uitgewerkt worden in overleg met de stakeholders.

In eerste instantie zullen we de prioritaire transitiedomeinen van de Visienota 2050 (Energie, Zorg, Industrie 4.0, Circulaire economie, Wonen, ...) actief betrekken in de programma-uitrol, in het bijzonder de domeinen en organisaties die al beschikken over een concrete innovatieagenda waarbij innovatieve overheidsopdrachten een rol kunnen spelen bij de implementatie ervan.

Op basis van de opgedane ervaring wordt de aanpak in een volgende fase verder uitgerold over het geheel van de Vlaamse overheid en de ruimere publieke sector (steden en gemeenten, ziekenhuizen, aankoopcentrales uit de sociale sector, ...).

Het programma volgt de aanpak die de Europese Commissie promoot. Het stimuleert zowel *'overheidsopdrachten voor innovatie'*, waarbij innovatieve oplossingen die reeds beschikbaar zijn op de markt de noden van de overheid invullen, als *'precommercieel innovatief aankopen'*, waarbij onderzoek- en ontwikkelingsdiensten worden aangekocht door de overheid om tot nieuwe oplossingen te komen.

3. Doelstellingen en acties

Het programma innovatieve overheidsopdrachten wil bijdragen tot :

- het realiseren van innovaties voor specifieke uitdagingen in domeinen van maatschappelijk belang (gezondheid, energie, veiligheid, ...),
- het moderniseren van de werking van de overheid en het verbeteren van de kwaliteit en efficiëntie van publieke diensten,
- het versnellen van de diffusie van innovaties en het vernieuwen markten,
- het versterken van groei en competitiviteit bij ondernemingen, in het bijzonder bij kmo's.

Op operationeel niveau werken we rond vier doelen, met name :

- het uitbouwen van een kennisplatform voor 'innovatieve overheidsopdrachten';
- het verhogen van het aandeel van het aankoopbudget dat de Vlaamse overheid besteedt aan innovatieve producten en diensten;
- het samenstellen van een projectportfolio van precommerciële innovatieprojecten ;
- het stimuleren van de deelname aan Europese netwerken voor innovatieve overheidsopdrachten.

Per doel zijn een aantal acties vermeld, 21 in totaal.

Voor het eerste werkjaar zijn volgende acties prioritair :

- het opzetten van de structuren en netwerken voor uitvoering
- het uitwerken en uitvoeren van een communicatie en promotie strategie
- het inbrengen van een beslissingskader voor precommerciële projecten in de Vlaamse regelgeving (delegatie, cofinanciering, ..)
- het ontwerpen van eenvoudige processen
- het opstarten van prioritaire projecten
- het organiseren van een oproep voor blijk van interesse

4. Mensen en middelen

Het programmateam bestaat uit de projectleider en 2,9 VTE. Voor ondersteunende en coördinerende taken werd 0,9 VTE beschikbaar gesteld door het departement EWI. Momenteel loopt een procedure om via interne mobiliteit 2VTE 'adviseur innovatieve overheidsopdrachten' aan te trekken.

Voor de aankoop van O&O-diensten en voor de validatiefase van nieuwe producten voorzien we mogelijkheden voor cofinanciering vanuit het Hermes-fonds. Vanaf begin 2017 is hiervoor 5 mio euro beschikbaar. Deze middelen kunnen ook gedeeltelijk ingezet worden voor de organisatie van marktconsultaties en het inhuren van externe expertise (zie punt 8.4 van het plan van aanpak).

5. Monitoring en rapportering

Voor de monitoring en rapportering volgen we de aanpak van het globale Vlaams Plan Overheidsopdrachten. We zetten het e-delta contractmanagementsysteem in voor de ontwikkeling van een geautomatiseerde monitoring van innovatieve overheidsopdrachten en rapporteren over de uitvoering en de vorderingen van het programma via het jaarlijkse rapport van het Vlaams Samenwerkingsforum Overheidsopdrachten.

6. Voorstel van beslissing Vlaamse Regering

- 1) De Vlaamse Regering gaat akkoord met de visienota.
- 2) De Vlaamse Regering gelast minister Muyters met de verdere uitwerking.

Deze visienota houdt geen enkel financieel of budgettaire engagement in.

De Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport

Philippe MUYTERS

Bijlage:

- plan van aanpak